

BIBLICKÉ ÚKOLY

II. čtvrtletí 1970

SPÁSNÁ MILOST

ÚVOD

Slovo „milost“ je jedním z velice důležitých pojmů jak v křesťanské teologii tak i v křesťanské zkušenosti.

Teologický význam tohoto výrazu vyplývá ze skutečnosti, že celé evangelium se nazývá evangeliem Boží milosti. (Sk 20, 24)

„Za všechno vděčíme Boží milosti. Milost v Boží smlouvě byla určena pro nás. Milost v Spasiteli způsobila naše vykoupení, znovuzrození i povýšení k dědictví s Kristem. Dovolme, aby tato milost byla zjevná i jiným.“ (COL, str. 250)

O významu Boží milosti v lidské zkušenosti svědčí výrok, podle něhož „Kristus rád rozmlouval o otcovské lásce a hojné milosti Boží“. (COL, str. 40)

„Milost vlastně zahrnuje Boží přítomnost a spásnou moc v lidském životě.“ (W. H. Griffith Thomas, *Grace and Power*, str. 85)

Kéž nás tyto úkoly vedou k tomu, abychom si uvědomili moc spásné milosti ve svém životě (2 Kor 9, 8; 12, 9) a kéž nevýslovná sláva této milosti stane se zjevnou a spásnou skutečností i v životě jiných.

Boží spasitelné působení

Základní verš: Ef 1, 4.

„Dějiny velkého sporu mezi dobrem a zlem od doby jeho začátku v nebesích ke konečnému zničení hříchu, jsou také projevem Boží nezměnitelné lásky.

Pán vesmíru nebyl sám při svém milostivém díle. Měl společníka, který uměl ocenit jeho záměry a sdílel jeho radost z obšťastňování stvořených bytostí. „Na počátku bylo Slovo. Slovo bylo u Boha. Bůh byl to Slovo. Bylo od samého počátku u Boha.“ (Jan 1, 1. 2) Kristus, Slovo, jednorozený Syn boží, byl jedno s věčným Otcem — jedno v podstatě, v charakteru i v záměru — jediná bytost, která mohla proniknout do všech rad a záměrů Božích. „Nazváno bude jméno jeho: Předivný, Rádce. Bůh silný, Rek udatný, Otec věčnosti, Kníže pokoje.“ (Iz 9, 6) Jeho „východové jsou od starodávna, ode dnů věčných.“ (Mich 5, 2) A Syn Boží prohlašuje o sobě: „Hospodin měl mne při počátku cesty své, před skutky svými, přede všemi časy. Když vyměřoval základy země: Tehdáž byla jsem od něho pěstována a byla jsem jeho potěšení na každý den, anobř hrám před ním každého času.“ (Přisl 8, 22—30)“ (PP, str. 33. 34)

PLÁN VYKOUPENÍ PŘED STVOŘENÍM ČLOVĚKA

1. Co řekl Šalomoun o „moudrosti“? Přisl 8, 1. 22. 23.

„Syn Boží prohlásil o sobě: (Přisl 8, 22. 23 — přečíst!)“ (PP, str. 33. 34)

2. Jak je vyjádřeno věčné příbuzenství mezi Otcem a Synem? Jan 1, 1—3. 14; 17, 5. 24.

Věčná Moudrost se zjevila lidem jako věčné Slovo. On byl od věčnosti slavný (Jan 17, 5) a od věčnosti milovaný (Jan 17, 24).

3. Která činnost Božství předcházející stvoření je zjevena v Písmě? Zj 13, 8; Ef 1, 3. 4; 1 Pet 1, 18—20. Porovnej Zj 17, 8.

„Syn Boží, slavný Velitel nebes, byl jat lítostí k padlému lidstvu. Jeho srdce bylo pohnuto velkým slitováním, když viděl utrpení ztraceného světa. Boží láska však připravila plán na záchranu lidstva.“ (PP, str. 63)

4. Jak Pável vysvětlil, že Boží věčný záměr s lidmi bylo milostivé vykoupení? 2 Tim 1, 9.

Každý věřící žije v „naději na věčný život, jež Bůh, který nelže, před věčnými časy slíbil“. (Tit 1, 2) Boží milost existovala před založením světa.

„Boží obdivuhodný milostivý záměr a tajemství výkupné lásky je tématem, který studují i andělé.“ (DA, str. 19)

PODSTATA MILOSTI

5. Jak byla lidem zjevena Boží milost a s čím byla spojena? Jan 1, 14. 17.

„Jaká to byla přednost pro ty, kteří po tři léta byli v denním styku s tímto božským životem, z něhož každodenně vycházely životodárné paprsky požehnání pro svět!“ (GW, str. 508)

6. Která významná slova spojuje Pavel s milostí? Řím 3, 24.

„Ospravedlnění přichází, když vyznáváme své hříchy a přijmáme spravedlnost Kristovu. Jeho krev nás očisťuje od hříchů. Jeho poslušnost je přijata místo naší. Pak srdce obnovené svatým Duchem bude přinášet ‚ovoce Ducha‘. Skrze Kristovu milost budeme žít v poslušnosti zákonu Božímu napsanému v našich srdcích“. (PP, str. 372)

7. Jak je milost definována?

Odpověď: Písmo nám nedává žádnou zvláštní definici milosti, avšak biblické objasnění milosti nám osvětluje několik citátů:

„Učit se od Krista znamená přijímat jeho milost, která je jeho povahou.“ (COL, str. 271)

„Milost je Boží vlastnost prokázaná vůči nehodným lidem. My jsme ji nehledali, ale ona byla poslána, aby vyhledala nás. Bůh nám radostně uděluje svou milost, ne že bychom toho byli hodni, nýbrž proto, že jsme naprosto nehodni. Naše veliká bída je jediným důvodem jeho milosti.“ (MH, str. 161)

Z tohoto můžeme vidět, že milost skutečně pochází z Boží živé moci a lásky hledající a zachraňující ztracené lidstvo.

„Milost je Boží slitování milosrdenství... Milost je Boží plánující moudrost... Milost je Boží přípravná moc... Milost je Boží láska...“

Milost je Boží charakter, zahrňující milosrdenství a pravdu, spravedlnost a pokoj. Milost je spojení lásky a svatosti, sám základ Boží podstaty v Kristu.“ (W. H. Griffith Thomas, *Grace and Power*, str. 86–96.

8. Na kterou zkušenost našich prarodičů je odpovědí Boží spásná milost? 1 Moj 3, 2. 6. 15. Srovnej 1 Moj 1, 31; 2, 16. 17.

UNIVERSÁLNÍ MILOST

9. Co dokazuje, že všichni potřebujeme a můžeme přijmout tuto spásnou milost, kterou nám dobrovolně nabídl náš Spasitel? Řím 3, 23—25.
10. Jak zjevuje Nový zákon, že všichni lidé byli pojati do plánu vykoupení? Za kolik lidí zemřel Ježíš? 1 Tim 2, 4. 6; Tit 2, 11.

„Zjevila se milost Boží spasitelná všem lidem'. (Tit 2, 11) To je krásné a vítané před Bohem, naším Spasitelem, jenž chce, aby byli všichni lidé spasení, a došli poznání pravdy. Neboť jediný jest Bůh, jediný také prostředník mezi Bohem a lidmi, člověk Kristus Ježíš, jenž se vydal jako výkupné za všechny.' (1 Tim 2, 3—6) Duch Boží je dáván proto, aby každému umožnil pevně se uchopit prostředků spasení. Tak Kristus, 'pravé světlo, ... osvěcuje každého člověka přicházejícího na svět'. (Jan 1, 9) Lidé zanedbali spasení pro své vlastní dobrovolné odmítnutí daru života.“ (GC, str. 261. 262)

11. Co chtěl Bůh udělat pro lidskou rodinu? 2 Pet 3, 9.

Boží milost je nabídnuta všem, to je jasně vidět ze slov Písma. (Tit 2, 11) Tato milost nabývá účinnosti jedině za předpokladu pokání.

12. Na čem je závislé přiletí spásy nabízené v Kristu? Jan 6, 44. 45; 1 Kor 15, 10.

„Předně musí uvnitř působit Boží moc, nový život shůry, teprve pak se mohou lidé odvrátit od hříchu k svatosti. Tou mocí je Kristus. Jedině jeho milost může oživit naši mdlobu a přitáhnout nás k Bohu.“ (SC, str. 18)

Boží neměnný cíl

Základní verš: Jer 31, 3.

„Dnes k nám mluví dějiny národů. Každému národu a každému jedinci Bůh určil místo ve svém plánu. Lidé a národy jsou dnes zvažováni na váze v ruce toho, který nikdy nečiní chyby. Svou vlastní volbou rozhoduje každý o svém osudu, a Bůh vládne vším, aby provedl své záměry.“ (PK, str. 536)

„Slovo Boží skrývá v sobě tajemství, jež smrtelné bytosti nikdy plně nepochopí. Obrací naši mysl k Stvořiteli, který ‚přebývá ve světle nedostupném‘ (1 Tim 6, 16). Poskytuje pohled do jeho úmyslů, jež se splní na věčnosti. Obrací naši pozornost na otázky nekonečné hloubky a důležitosti, týkající se vlády Boží a určení člověka.“ (5T, str. 699)

ZÁMĚRY BOŽÍ MILOSTI

1. Jaký byl Boží cíl při stvoření a vykoupení člověka? Ef 1, 4–6; srovnej Ef 2, 7.
2. Co učinil Kristus pro svou církev při uskutečňování Božích záměrů spásné milosti? Ef 5, 25–27.

Boží milost umožňuje věřícím odít se v neposkvrněné roucho Kristovy spravedlnosti.

„Zatím co se Ježíš přimlouvá za příjemce své milosti, satan žaluje na ně před Bohem jako na přestupníky...

Ježíš neomlouvá jejich hříchy, ale ukazuje na jejich ka-jící víru a žádá pro ně odpuštění, pozvedá své raněné ruce k Otci a před svatými anděly říká: ‚Znám je dle jména.

Mám je vyryty na svých dlaních.' ,Obětí Boží duch skroušený, srdcem skroušeným a potřeným, Bože, nezhrzíš' (Ž 51, 19). A žalobci svého lidu odpovídá: ,Potresciž tě Hospodin, satane, potresciž tě, pravím, Hospodin, kterýž vyvoluje Jeruzalém. Zdaliž tento není jako hlavně vychvácená z ohně?' (Zach 3,2). Kristus oblékne své věrné svou spravedlností, aby je mohl představit svému Otci jako ,slavnou církev, nemající poskvrny, ani vrásky, neb cokoli takového'. (Ef 5, 27)" (GC, str. 484)

3. Jaký je konečný cíl Božího plánu vykoupení? 1 Kor 15, 28b.

„Jelikož Bůh na základě své dokonalosti musí si vždy přát to nejvyšší a jelikož na základě svého božství je sám nejvyšší, pak jediné v něm, v jeho přirozenosti, je cíl jeho vůle. Proto musí být jeho dílo tak řízeno, aby vedlo k němu a svůj cíl mělo v něm. Cíl stvoření světa musí tedy spočívat v zjevení, rozvinutí a odhalení slávy Boží. On sám je jeho začátkem, středem a konečným cílem, prvním i posledním, Alfou i Omegou. (Řím 11, 36; Kol 1, 16; Žid 1, 2).“ (Erich Sauer, *The Dawn of World Redemption*, str. 23. 24)

NEMĚNNÁ BOŽÍ LÁSKA

4. Jak je popsáno stvoření člověka? 1 Moj 1, 26–28.

„Láska je základem stvoření a vykoupení.“ (CT, str. 32)
„Všechny stvořené věci svědčí o jeho moci, jeho moudrosti a jeho lásce.“ (8T, str. 265)

5. Která slova byla prvním Božím zaslíbením o vykoupení hříšníka? O jaký dvojitý cíl šlo v tomto plánu? 1 Moj 3, 15.

„Plán spasení měl ještě širší a hlubší význam než jen záchranu člověka. Kristus nepřišel na zemi jen z toho důvodu. Přišel obhájit Boží charakter před celým vesmírem. Kristova smrt pro záchranu člověka neměla jen zpřístupnit nebe, nýbrž před celým vesmírem měla ospravedlnit jednání Boha a jeho Syna vůči satanově vzpouře.“ (PP, str. 65. 68. 69)

6. Jakou smlouvu milosrdenství a lásky učinil Bůh s člověkem po potopě? 1 Moj 9, 11–16.

„Jak velké je Boží slitování k bloudícímu stvoření, že se krásná duha na obloze objevila jako znamení smlouvy s lidmi! Bůh prohlásil, že při pohledu na duhu si vzpomene na svou smlouvu. Duha měla být z pokolení na pokolení svědectvím Boží lásky k člověku a měla posilovat důvěru lidí v Boha.

S ujištěním, které dostal Noe ohledně potopy, Bůh sám spojil jedno z nejvzácnějších zaslíbení své milosti: „Jakož jsem přísáhl, že se nebudou více rozlévati vody Noe po zemi, tak jsem přísáhl, že se nerozhněvám na tě, aniž tobě přísně domlouvati budu. A byť se i hory pohybovaly, a pahrbkové ustupovaly, milosrdenství mé však od tebe neodstoupí, a smlouva pokoje mého se nepohne, praví slitovník tvůj Hospodin.“ (PP, str. 106. 107)

7. Jaké milostivé zaslíbení z doby patriarchů bylo v proctví o příchodu Vykupitele světa? 1 Moj 12, 3. Srovnej Gal 3, 8. 9. 16.

„Abrahám dostal zaslíbení o početném potomstvu a národní velikosti: „A učiním tě v národ veliký, a požehnám tobě a zvelebím jméno tvé a budeš požehnání.“ K tomu dostal vzácné ujištění, že z jeho pokolení vyjde Vykupitel světa.“ (PP, str. 125)

STÁLOST BOŽÍ LÁSKY

8. Co říká prorok o Boží iniciativě při vyvedení lidu ze zajetí? Oz 12, 13; 13, 5; Amos 2, 9. 10; 3, 1. 2.

Mnoho starozákonních textů svědčí o Boží otcovské lásce k vyvolenému lidu. Přes všechna ta jeho mnohá přestoupení napořád v bibli čteme věty, jako „vyvedl je z Egypta“, „poznal jsem tě na poušti“, „vyvedl jsem tě ze země egyptské“, „vedl jsem vás čtyřicet let pouští“, „jen vás jsem znal“.

9. Kterými slovy je vyjádřena Boží láska k jeho lidu? Jer 31, 1—3.

Hebrejský výraz *Chesed*, jež kraličtí přeložili slovem milování, se často používá k vyjádření neochvějné smlouvy — lásky Boží. Tento výraz v souvislosti s Bohem tvoří jeden ze základních výrazů, z nichž máme v Novém zákoně i slovo „milost“ (*charis*).

10. Z jakého důvodu si Bůh vyvolil Izraele za svůj lid? 5 Moj 7, 7. 8; srovnej 5 Moj 4, 37.

Bůh miluje Izraele bez jakýchkoli jeho zásluh. (5 Moj 4, 37; 5, 15; Oz 3, 1; 11, 1) Vyvolení Izraele je tím založeno na Boží milosti. (5 Moj 7, 7. 8; 9, 5. 6) — (J. J. Von Allmen, *Vocabulary od the Bible*, heslo „Milost“, str. 158)

11. Co spojil Mojžiš s Boží milostí vůči hříšným lidem? 2 Moj 34, 6—9; srovnej Ž 32, 5.

„Přes všechnu naši nehodnost musíme pamatovat, že je tu Bůh, který člověka zbavuje hříchu a který chce zachránit hříšníka. Svou vlastní krví vyplatil výkupné za všechny činitele nepravosti. Chce nám odpustit všechny hříchy, které

mu vyznáváme pokorným srdcem." (Iz 1, 18; Žid 9, 13. 14) (7BC, str. 970)

12. Jak souvisí vykoupení s odnětím hříchu? Proč jsou hříchy odpuštěny? Iz 44, 22; 43, 25.

Hříšník potřebuje odpuštění, aby byl spasen; Bůh odpouští, protože v tom je sláva jeho milostivé povahy.

„Satan ve své snaze pokoušet a oklamat lidstvo zamýšlel zmařit plán. Kristus požaduje, aby tento plán byl uskutečněn, jako kdyby člověk nikdy nebyl zhřešil. Pro svůj lid žádá nejen dokonalé a úplné odpuštění a ospravedlnění, nýbrž i účast v nebesích." (GC, str. 484)

Odpuštění a očištění od hříchu je smyslem Boží ‚nové smlouvy‘ milosti zapsané u Jeremiáše 31, 31–35.

13. Prostřednictvím koho Bůh zachovával svou pravdu v době všeobecného odpadnutí? Řim 11, 1–5; srovnej Zj 12, 17.

Otec žehná svůj vyvolený lid žijící na světě. Je to lid, který Kristus vykoupil za cenu své krve. Protože jde za Kristem, přitahován svrchovanou milostí Boží, je vyvolen k spáse jako obecnství jeho poslušných dítek. Nad nimi se zjevuje svobodná milost Boží. Každý, kdo chce být pokorným dítětem a v dětinské prostotě poslušně přijme Boží slovo, bude mezi vyvolenými Božími." (6BC, str. 1114)

Milost v Ježíši Kristu

Základní verš: Jan 1, 16. 17.

„Učit se od Krista znamená přijímat jeho milost, která je jeho povahou.“ (COL, str. 271)

„Učenci světa neměli takového učitele. Když učedníci vyšli ze Spasitelovy školy, nebyli už nevědomí a nevzdělaní. Byli mu podobní v myšlení i v povaze, takže lidé poznali, že byli s Ježíšem.

Jaká to byla přednost pro ty, kteří po tři léta byli v denním styku s tímto božským životem, z něhož každodenně vycházely životodárné paprsky požehnání pro svět! Milovaný učedník Jan se nejvíc ze všech odevzdal moci tohoto požehnání.“ (DA, str. 250)

SPÁSNÁ MILOST

1. Co bylo prorokováno o Ježíši už při zvěstování Josefovi a Marii? Mat 1, 21; Luk 1, 28—30.

Jméno Ježíš znamená „Bůh jest spása“.

„Od dávných dob všemi věky znělo zaslíbení: ‚Aj, jdu.‘ (Ž 40, 7; Zach 2, 10; Žid 10, 7) Po celá staletí čekal vyvolený lid na příchod svého Vysvoboditele. Nyní, ‚když přišla plnost času‘ (Gal 4, 40), byl zjeven Ten, který měl splnit tato očekávání.“ (5BC, pozn. k Mat 1, 21)

2. Kterou důležitou skutečnost v našem spasení zdůrazňuje ap. Pavel? Ef 2, 4—8.

„Nejen milost, nýbrž ‚bohatství milosti‘. Nejen láska, nýbrž jeho veliká láska, kterou si nás zamiloval. Nejen

milost, nýbrž ‚nesmírné bohatství milosti‘. A aby to bylo ještě výraznější, vrcholný bod je ‚v dobrotě projevované nám v Kristu Ježíši‘. Toto je tedy pramen naší spásy. ‚Neboť milostí jste spaseni skrze víru; a to ne sami ze sebe, je to Boží dar‘. (Ef 2, 8) Milost ke spasení vede, milost spasení připravuje a zvěstuje a milost nám spasení osobně udílí.“ (W. H. Griffith, Thomas, Grace and Power, str. 90)

3. Jak se projevila slova a moc spásné milosti v životě Ježíše Krista? Luk 4, 22; 7, 21–23; srovnej Sk 10, 38.

TRVALÁ MILOST

4. Kterými slovy popisuje ap. Jan Ježíše Krista jako ztělesnění Boží milosti? Jan 1, 14.

Ústředním bodem celého Kristova díla byla Boží záchranná láska a milost. Jan postřehl slávu milosti v Kristu, a proto o něm řekl, že byl „plný milosti a pravdy“. Pavel pak slovo *charis*, znamenající milost, naplnil novozákonním významenem moci, zachraňující do krajnosti. Tak byl Ježíš živým ztělesněním milosti, po níž učedníci tak dychtivě toužili.

5. Co říká Jan o milosti přístupné každému věřícímu v Krista? Jan 1, 16.

„Boží pravda přijatá do srdce činí člověka moudrého ke spasení. Podřídíme-li se jí, obdržíme dostatek milosti potřebné k životním úkolům a zkouškám na každý den.

Boží milost musíme přijímat denně a vždy znovu, chceme-li vést vítězný život.“ (3T, str. 333, 541)

6. Jaký byl důsledek původní spásné milosti Boží? Řím 5, 15b.

Boží milost v nás probouzí víru a vede ke spasení. (Sk 15, 11; 18, 27) Působí v srdcích věřících a proměňuje jejich život. Barnabáš viděl působení Boží milosti ve změně života věřících v Antiochii. (Sk 11, 23) O Štěpánovi čteme, že byl „pln víry a moci“. (Sk 6, 8) Místo slovíčka „víry“ mnohé rukopisy čtou „milosti“.

MILOST V KRISTOVĚ UČENÍ

7. Jakou milost obdržela ona hříšná žena za své upřímné pokání? Luk 7, 36—38. 47. 48.

Odpuštění hříchů (v. 48) jako čin spásné milosti byl pro onu ženu nesmírným darem.

„Království povstávají a zanikají; jména králů a vítězů upadají v zapomenutí. Čin této ženy však zůstal zvěčněn na stránkách dějin. Tato rozbitá nádoba s masťou bude vždy svědectvím o nekonečné Boží lásce k padlému lidstvu.

Boží milostí stala se Maria účastníkem Boží přirozenosti. Ta, která padla; jejíž nitro bylo příbytkem démonů, byla v bezprostřední blízkosti Spasitele. Byla připravena k službě pro svého Pána.“ (DA, str. 563. 568)

8. Čemu nás učí podobenství o Veliké večeři? Luk 14, 16—24.

9. Čemu se divila žena Samaritánka u studnice Jákobovy? Jaký byl důsledek jejího rozhovoru? Jan 4, 9. 19. 29. 30.

Skutečnost, že Ježíš oslovil Samaritánku, a k tomu hříšnou ženu, byla projevem Kristovy milosti.

„Voda, o níž se Kristus zmínil, byla zjevením jeho milosti. Jeho duch a jeho učení je jako osvěžující pramen v každé duši. V Kristu je plnost dokonalé radosti. Kristova milostivá přítomnost v jeho slově oslovuje člověka

a představuje Spasitele jako studnici živé vody osvěžující všechny žíznivé." (5BC, str. 1134)

INICIATIVA MILOSTI PŘI HLEDÁNÍ ZTRACENÝCH

10. Proč šel Ježíš z Kafarnaum do sousedních měst? Mar 1, 38; srovnej Luk 4, 43.

„Rabínská literatura opěvuje lidskou kajscnost, avšak přímé hledání hříšníka a cestu za ním je něčím zcela novým. Dobrý pastýř, který hledá ztracenou ovci a který se těší z toho, že ji našel, je novou skutečností." (Montefiore, *The Synoptic Gospels*, str. 520)

11. Jak reagovali učedníci na Ježíšovu odpověď bohatému mládenci? Co jim na to řekl Ježíš? Mar 10, 24—27.

„Svědectví pak jest toto: Bůh nám dal věčný život, a tento život jest v jeho Synu. Kdo má Syna, má život.' (1 Jana 5, 11. 12) Ježíš řekl: ‚A já ho vzkřísím v den nejposlednější.' Kristus se stal jedním z nás, abychom my mohli být duchovně jedno s ním. V tomto spojení máme vyjít z hrobu — nejen jako důkaz Kristovy moci, nýbrž proto, že žijeme jeho životem." (DA, str. 388)

12. Až do které chvíle svého pozemského života zachraňoval Ježíš svou milostí hříšníky? Luk 23, 39—43.

„Lotr si připomínal vše, co o Ježíši slyšel, jak uzdravoval nemocné a odpouštěl hříchy. Duch svatý osvěcoval jeho mysl, a tak se mu pozvolna odvíjel celý řetěz důkazů Ježíšova božství. ‚Ježíši, vzpomeň si na mne, až přijdeš do svého království.'"

Odpověď přišla okamžitě. Bylo slyšet něžná a příjemná slova plná soucitu a lásky: ‚Vpravdě ti pravím dnes: budeš se mnou v ráji.'"

Po celý svůj život Kristus zvěstoval padlému světu radostnou zvěst o Otcově milosrdenství a slitovné lásce.“ (DA, str. 750. 753)

4. úkol — 25. dubna 1970

Milost a golgotský kříž

Základní verš: Ef 3, 17–19.

„Byl to kříž, onen nástroj potupy a muk, který přinesl naději a spásu.“ (AA, str. 77)

Cílem spásné milosti po všechny věky byla a je záchrana lidstva. To byl vlastně záměr Boží při vtělení našeho Pána: „Měl ještě jednoho milovaného Syna; toho k nim poslal naposled“ (Mar 12, 6); „když však nastalo naplnění času, poslal Bůh svého Syna, narozeného z ženy, narozeného pod zákonem, aby vykoupil lidi, kteří byli pod zákonem, zby se nám dostalo synovství.“t (Gal 4, 4) „Neboť Syn člověka přišel vyhledat a zachránit, co je ztracené.“ (Luk 19, 10)

S M Y S L K Ř Í Ž E

1. Na který významný čin výkupné milosti Bůh soustředil svou lásku? Jan 3, 16; Řím 5, 8.

„Zjevení lásky Boží k lidem má svůj střed v kříži. Jazyk dostatečně nevyjádří, pero nevypíše a rozum nepostihne plný význam kříže. Díváme-li se na golgotský kříž, můžeme jen říci: „Tak miloval Bůh svět, že svého jediného

Syna dal, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl věčný život.' Kristus ukřižovaný pro naše hříchy, Kristus zmrtvýchvstalý a Kristus, který vstoupil na nebesa, je poselstvím, kterému se učíme a které máme zvěstovat." (MH, str. 423. 424)

2. Co splnil Ježíš tím, že „trpěl za branou“? Žid 13, 12; srovnej Jan 3,16.

„Kristus trpěl za branami Jeruzaléma, neboť Golgota byla mimo městských zdí. Tím bylo naznačeno, že zemřel nejen za Židy, nýbrž za všechny lidi. Padlému světu zvěstuje, že je jeho vykupitelem a nabízí mu svou spásu.“ (7BC, str. 934)

3. Do jaké míry se o golgotský kříž zajímal vesmír? 1 Pet 1, 12.

„Boží podivuhodný a milostivý záměr s lidmi a tajemství výkupné lásky je tématem, do něhož andělé touží popatřit' (1 Pet 1, 12). Vykoupení lidé i nepadlé bytosti nalézají v Kristově kříži svůj předmět studia. Bude zjevné, že sláva vyzařující z Ježíšovy tváře je slávou sebeobětavé lásky. Ve světle Golgoty bude zřejmé, že zákon sebezapíravé lásky je zákonem života pro zemi i pro nebesa. Láska, která ‚nehledá svého vlastního‘, má svůj zdroj v Božím srdci a je projevem charakteru Toho, který přebývá ve světle nepřístupném.“ (DA, str. 19. 20)

MILOST PROJEVENÁ NA KŘÍŽI

4. Co přijal apoštol Pavel skrze Ježíše Krista? Řím 1, 5.

„Pavel často spojuje slovo ‚milost‘ s misijním posláním, např. v Gal 2, 9; Ef 3, 2. 8 a Fil 1, 7. Všude jde o pokoj a moc k službě a pak o službu samu; to jsou dobrovolné

dary Boží milosti." (H. Moule, The Epistle to the Roman, str. 18)

5. Která požehnání jsou důsledkem oběti na kříži? Kol 1, 20—22.

„Bez kříže člověk by nemohl mít spojení s Otcem. V oběti na kříži spočívá veškerá naše naděje. Pohledem na kříž může křesťan jít vítězně vpřed, neboť z něho proudí světlo Spasitelovy lásky.“ (5BC, str. 1133)

6. Co přijímáme prostřednictvím Boží milosti? Ef 1, 6. 7.

„Přijetím zjevení Boží milosti vesměr získá pravou představu o Boží povaze a jeho záměrech a bude mu chvalořešit. Hojnost a plnost Boží milosti je hlavním tématem této epištoly a Pavel nám to připomíná jako hlavní důvod důvěry a naděje.“ (6BC, str. 999)

7. Co rozhojňovalo svědeckou odvahu apoštolů? Sk 4, 33.

„Radostná zvěst o zmrtvýchvstalém Spasiteli nesla se do všech končin tehdejšího světa. Učedníci zvěstovali poselství o spásné milosti a moc evangelia obměkčovala lidská srdce. Zástupy přistupovaly k církvi ze všech stran.“ (AA, str. 48)

BOŽÍ MILOST POTKÁVÁ NA KŘÍŽI LIDSKOU BÍDU

8. Čím Bůh projevil svou lásku k hříšníkům? Řím 5, 6—8.

„Bůh nám ochotně uděluje svou milost ne proto, že jsme ji hodni, nýbrž proto, že jsme ji naprosto nehodni. Jediným důvodem jeho slitování je naše veliká bída. Pán Bůh skrze Ježíše Krista otevírá po celý den své rámě a zve

hříšné a zbloudilé. Chce přijmout všechny. Jeho sláva spočívá v tom, že odpouští i největšímu hříšníkovi." (MH, str. 16)

9. Která významná slova zdůraznil Ježíš na kříži? Jan 19, 30.

„Tato slova řekl Kristus Otcí. Oběť na kříži nepřinášel Kristus sám. Byla naplněním smlouvy mezi Otcem a Synem před ustanovením světa. Nyní byla dokonaná. Dosáhla svého vrcholu. Kristus si byl vědom, že do písmene splnil svůj závazek. Totálně zvítězil nad smrtí. Výkupné bylo zapláceno.“ (5BC, str. 1149)

10. Co potvrdil Ježíš svým zmrtvýchvstáním? Řím 1, 4.

„Při Ježíšově smrti vojáci viděli, jak se země o poledni zahalila do temnot. Při vzkříšení byli zase svědky andělské záře prosvětlující noc. Slyšeli též vítězný a radostný zpěv obyvatel nebes: „Ty jsi přemohl satana a mocnosti temnoty; ty jsi pohltil smrt u vítězství!“ (DA, str. 780)

MILOST VÍTĚZNÁ

11. Čím jediné se Pavel chlubil a proč? Gal 6, 14.

„Kristova smrt na golgotském kříži je naší jedinou nadějí na tomto světě a bude předmětem našeho přemýšlení po celou věčnost. Jak málo chápeme cenu vykoupení! Jinak bychom o tom museli více mluvit.“ (5BC, str. 1132)

12. Co se děje v životě hříšníka, když vírou přijme Kristovu oběť na kříži? Řím 6, 6; Fil 1, 21.

„Tato slova jsou v Písmě tím nejdokonalejším a nejstručnějším výkladem toho, co znamená být křesťanem. To je celá pravda evangelia.“ (7BC, str. 903)

13. Kam vede věřícího Kristova přítomnost v srdci? Ef 3, 14–21.
-

5. úkol — 2. května 1970

Pavlovo učení o spásné milosti

Základní verš: Ef 2, 8.

„Povšimneme-li si, že každý Pavlův list začíná a končí milostí, vynikne nám více její význam.“ (W. Barclay, *The Mind of St. Paul*, str. 157)

„Za všechno vděčíme svobodné a svrchované milosti. Milost v Boží smlouvě byla určena pro nás. Milost v Spasiteli způsobila naše vykoupení, naše znovuzrození a naše povýšení k dědictví s Kristem. Dovolte, aby tato milost byla zjevná i jiným.“ (6T, str. 268)

MILOST A CESTA SPASENÍ

1. O čem se Pavel často zmiňuje na konci svých listů?
Gal 6, 18; Fil 4, 23; Kol 4, 18.

„Milost našeho Pána Ježíše Krista“, a podobné pozdravné věty spojují milost se Synem Božím. Jiné výroky spojují milost s „Bohem Otcem“. (Gal 1,3)

2. Kterými slovy spojuje Pavel Boží milost s vírou člověka jako jedinou cestu spasení? Ef 2, 8. 9.

„Boží lid musí mít onu víru, která se chápe Boží mocí, neboť milosti spasení jste skrze víru; a to ne sami ze sebe, jest to Boží dar.“ (GW, str. 161)

„Věra je Boží dar, avšak uplatnit ji smíme sami. Věra je ruka, která přijímá Boží dary milosti a milosrdenství.“ (PP, str. 431)

3. Co říká Pavel o spásné milosti? 2 Kor 9, 14; 12, 9; Ef 2, 7.

Tyto a podobné výrazy v Pavlových listech nám pomáhají pochopit velikost Boží lásky a milosti, zachraňující hříšníka a utvrzující věřícího ve svatosti.

Slovo „milost“ se vyskytuje v Novém zákoně asi 150krát a z tohoto počtu je Pavel užívá 130krát. Proto je nazýván „apoštolem milosti“.

MILOST PROTI LIDSKÝM ZÁSLUHÁM

4. Jak vysvětluje Pavel, že ostatky Izraele jsou spaseny milostí a ne ze skutků? Řím 11, 6.

„Naše skutky nás nikdy nepřivedou ke spasení.“ (DA, str. 280)

„Bez Kristovy milosti by každý člověk musel věčně zahynout, neboť právem nám nic nepatří. Ačkoliv tedy nemáme žádný nárok, Pán přece odměňuje naši věrnou službu tak, jako bychom si to všechno zasloužili.“ (TM, str. 166)

„Nikdy nebudeme spaseni ze skutků, nebudeme-li však jako věřící přinášet skutky víry, nemůžeme být spaseni. Skutky nejsou na prvním místě. Na prvním místě je spasení, a teprve pak přicházejí skutky. Nejsme zachráněni zachováním zákona, ale zákon zachováváme proto, že jsme uvěřili, že jsme zachráněni. Všechno je z lásky. Člověk nemůže přijmout Boží milost a pak ranit Boží srdce, které ho tolik milovalo.“ (W. Barclay, The mind of St. Paul, str. 171)

5. Jak je popsán život věřícího křesťana? Gal 2, 20.

„Cokoli je v lidském životě dobré, vzniklo působením Ducha svatého. Duch nás učí přinášet ovoce spravedlnosti. Tím nejvýznamnějším dílem, které možno ve světě konat, je oslavovat Boha Kristovou povahou. Bůh přivede k dokonalosti pouze ty, kdo chtějí zemřít vlastnímu já.“ (6BC, str. 1109)

Člověk nemůže ničím přispět na svojí záchranu. Vyznává-li své hříchy, smí přijmout odpuštění a ospravedlnění. Pak je mu připočtena Kristova spravedlnost. Do jeho srdce vstupuje Duch svatý a člověk je připraven konat dobré skutky k slávě Boží.

6. Co je důvodem ospravedlnění podle Pavla? Tit 3, 5—7; Řím 5, 9. 18. 19; 1 Kor 6, 11.

MILOST A BOŽÍ VŮLE V ŽIVOTĚ VĚŘÍCIHO

7. Jak Pavel poznal Boží milostivou vůli ve svém životě? Gal 1, 15. 16; 2 Kor 1, 1.

Apoštolem se Pavel stal z Boží vůle a milosti.

„Pavel stručně naznačil významné události související s jeho obrácením a prvními zkušenostmi svého křesťanského života. Chtěl tím poukázat na to, že jedině zvláštní projev Boží moci ho přivedl k poznání slavných pravd evangelia. Poučen přímo Bohem, mohl Pavel varovat a napomínat Galatské se vši určitostí a vážností.“ (AA, str. 386)

8. K jaké službě vedla Pavla Boží milost? Ef 3, 7—9.

„Nepředstíral, že je moudrý, nýbrž doznával, že jedině Boží moc ho uschopnila zvěstovat pravdu. Spojen s Kris-

tem, největším ze všech učitelů, Pavel přinášel Boží moudrost všem lidem. (AA, str. 303)

9. Komu připisoval Pavel své úspěchy? 1 Kor 15, 10. 11.

Povšimněme si, že v 1 Kor 15, 10 zdůvodňuje Pavel své úspěchy Boží milostí, zatímco u Gal 2, 2. 5. připisuje ovoce svého života Kristu. V Pavlově myšlení pojmy Kristus a milost splývaly.

MILOST POSILUJE VĚŘÍCÍHO

10. Co se stalo s milostí tam, kde se rozhojnil hřích? Řím 5, 20. 21.

„Boží láska otevřela církvi a světu poklady Kristovy milosti. ‚Neboť tak miloval Bůh svět, že svého jediného Syna dal, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.‘ (Jan 3, 16) Jak předivná a nepochopitelná to byla láska, která pudila Krista, aby za nás zemřel, když jsme ještě hříšníky byli! Jakou ztrátu utrpí člověk, který přesto, že rozumí velkým požadavkům zákona, neuznává že tam, kde se rozmnožil hřích, milost Kristova je mnohem hojnější.“ (GW, str. 157)

11. Jaké požehnání přináší Boží milost věřícímu člověku? 2 Tes 2, 16.

„Tessaloničtí věřící doufali v okamžité vysvobození; nyní však byli napomenuti, aby směle a v Boží bázni se chopili díla, jež mají před sebou. Apoštol je vyzýval, aby nezanedbávali své povinnosti a neoddávali se zahálčivému očekávání. Po jejich smělých nadějích na okamžité vysvobození musela se jim zdát dvojnásob nepříjemná jednotvárnost denního života a odpor, na který naráželi. Proto je napomínal k vytrvalosti ve víře, když psal: ‚Nuže tedy, bratři, stůjte pevně, držte se převzatých návodů, v nichž

jste byli vyučeni ať naším slovem, ať listem. Sám pak náš Pán Ježíš Kristus a Bůh náš Otec, jenž vás miloval, dal vám věčnou potěchu a dobrou naději v své milosti, nechť vám potěší srdce a utvrdí vás v každém dobrém činu i slovu.“ (AA, str. 266. 267)

12. Která památná Pavlova slova ujišťují věřícího, že Boží milost mu pomůže v každé situaci? 2 Kor 12, 9.

„Pán mi ukázal, že jeho milost postačí pro všechny naše zkoušky; a ačkoli jsou větší než předtím, doufáme-li cele v Boha, můžeme přemoci každé pokušení a jeho milostí zvítězit.“ (GW, str. 46)

6. úkol — 9. května 1970

Ospravedlnění z víry

Základní verš: Řím 3, 24.

„V listě k Římanům vysvětluje Pavel s velikou moci a jasností učení o ospravedlnění z víry v Krista. Ve všech dobách tato veliká pravda o ospravedlnění vírou stála jako mocný maják, aby usměrňovala kající hříšníky na cestě života.“ (AA, str. 373)

„Poselství a ospravedlnění vírou je skutečně třetím an-
dělským poselstvím.“ (EV, str. 190)

Mnozí ztratili Ježíše ze zřetele. Bylo nutné, aby jejich oči byly obráceny na jeho božskou osobu, jeho zásluhy a jeho nezměnitelnou lásku k lidstvu. Byla mu dána všeliká moc, aby lidi mohl hojně obdarovat, aby bezmocnému

člověku mohl dát neocenitelný dar své vlastní spravedlnosti. To je ono poselství, které Bůh chtěl dát světu. Je to trojité andělské poselství, které má být hlasitě zvěstováno a velkou měrou je má provázet vylití jeho Ducha.“ (TM, str. 92)

BEZNADĚJNÝ STAV HŘÍŠNÉHO ČLOVĚKA

1. Co mají všichni lidé po Adamovi společného? Řím 5, 12; srovnej v. 19.
2. Do jaké míry znemožňuje hřích provést jakýkoli dobrý záměr? Řím 3, 20–26; 7, 19. 20. Srovnej Ef 4, 22–24.

„Hřích umrtvuje mravní citlivost natolik, že porušený člověk si neuvědomuje přestoupení; bez přesvědčivé moci Ducha svatého zůstává do jisté míry slepý vůči svému hříchu.“ (PP, str. 361)

3. Jakým způsobem otvírá Bůh člověku duchovní zrak? Řím 5, 20.

Poznání mravního zákona měl člověk v srdci při stvoření, avšak na Sinaji byl lidem napsán, aby jim byl lépe odhalen hřích. Čím odporněji se jeví porušenému člověku hřích, tím víc se mu dostává Boží milosti.

„Je-li zákon správně představen, pak zjevuje lásku Boží.“ (GW, str. 157)

4. Co mají lidé dělat? 1 Kor 15, 34.

„Hříšný člověk může najít naději a ospravedlnění jedině v Bohu.“ (TM, str. 367)

NADĚJE ČLOVĚKA V KRISTOVĚ SPRAVEDLNOSTI

5. Jak si cenil Pavel poklad Kristovy spravedlnosti? Fil 3, 8—10.

„Spravedlnost, kterou si Pavel dříve tak cenil, nyní nepokládal za nic. Vlastní spravedlnost mu byla nepravostí. Celou svou duší chtěl poznat Boží moc a moc jeho vzkříšení. Pevně důvěřoval, že může být zachráněn, i když předtím pronásledoval církev Kristovu. V stupnici hodnot nic se nevyrovnalo daru poznání Krista.“ (EGW, 7BC, str. 905)

6. Co svědčí o tom, že lidé již v starozákonní době měli přístup k spásné spravedlnosti? Žid 11, 4; 1 Moj 7, 1; Řím 4, 3.

„Jedině skrze víru v Kristovu krev jsou všechny hříchy věřícího odpuštěny a je mu připočtena Boží spravedlnost. Jak obdivuhodná to událost! Jaký to projev Boží lásky a milosti! Budeme tu mít člověka narozeného v hříchu. Podle Pavlova výroku je „pln všeliké nepravosti“. Horší dědictví zla si nelze představit. Jeho prostředím jsou nejnižší hlubiny bezbožnosti, ale Boží láska, zářící z golgotského kříže, přece však nějakým způsobem zasahuje ono lidské srdce. Hříšník povoluje, činí pokání, vyznává a vírou přijímá Krista za svého Spasitele. V té chvíli je přijat za dítě Boží. Všechny jeho hříchy jsou mu odpuštěny, jeho vina je smazána, je pokládán za spravedlivého, je přijat a ospravedlněn před Božím zákonem. Tato úchvatná, zázračná změna se může odehrát v jediné krátké chvíli. To je spravedlnost z víry.“ (A. G. Daniells, *Christ Our Righteousness*, str. 22. 23)

7. Co Bůh požaduje od hříšného člověka a co se stává s jeho hříchy? 1 Jan 1, 9; srovnej Iz 55, 7.

Vyznání, odpuštění a očištění přivádí původně hříšného člověka do nové situace před Bohem. Nyní je ospravedlněn a vstupuje do každodenní zkušenosti odevzdaného a posvěceného života.

„Nesmíme se domnívat, že nás může zachránit nějaká naše ctnost nebo zásluhy; naši jedinou naději spásy je milost Kristova.“ (ISM, str. 351)

8. Čemu nás učí Abraháмова a Davidova zkušenost o Boží milosti a spravedlnosti v životě věřících? Řím 4, 3—8.

„Vírou se může hříšník před Bohem odvolat na Kristovy zásluhy a Pán připočítává poslušnost svého Syna hříšníkovi Kristova spravedlnost je přijata místo pádu člověka a Bůh přijímá, odpouští a ospravedlňuje kající věřící duši, zachází s ní, jako by byla spravedlivá a miluje ji, jako miluje svého Syna. Tímto způsobem bývá víra počtena za spravedlnost a člověk, jemuž bylo odpuštěno, přijímá milost na milost a jde od světla k světlu většímu.“ (ISM, str. 367)

JISTOTA VÍTĚZNÉHO ŽIVOTA

9. Jak osvědčuje Pavel, že Boží milost je v Kristu připravena každému věřícímu? Gal 2, 20—21.

„Ačkoli nemůžeme nic udělat pro změnu svého srdce, ačkoli nesmíme spoléhat, zda v nás přebývá Boží milost. Změna se projeví v povaze, zvycích a v jednání.“ (SC, str. 57)

10. Kdo se může stát dítětem Božím? Jan 1, 12.

11. Čeho dědicem se stává ospravedlněný člověk? Tit 3, 5—7; srovnej Tit 2, 11—13.

12. Jaký význam mají skutky ve vítězném životě věřících? Jak 2, 20—24.

„Máme-li splnit požadavky zákona, naše víra musí se chopit Kristovy spravedlnosti a přijmout ji za svou spravedlnost. Spojením s Kristem, přijetím jeho spravedlnosti, můžeme být připraveni konat dílo Boží a spolupracovat s Kristem. Víra působí skrze lásku a očišťuje duši. Skrze víru působí Duch svatý v srdci a člověka vede k svatosti. Toho však nelze dosáhnout, nebude-li člověk spolupracovat s Kristem. Jedině působení Ducha svatého v srdci nás může připravit pro nebesa, neboť Kristovu spravedlnost musíme mít jako pověřovací listinu, chceme-li mít přístup k Otci. Máme-li mít Kristovu spravedlnost, denně nás musí měnit moc Ducha, abychom se stali účastníky božské přirozenosti. Duch svatý sám zušlechťuje povahu, posvěcuje srdce a uzpůsobuje celého člověka.“ (ISM, str. 374)

7. úkol — 16. května 1970

Milost a posvěcený život

Základní verš: 1 Tes 5, 23.

Božím záměrem ve službě evangelia je posvěcení. Je to zkušenost, kterou lze získat od Boha prostřednictvím jeho slova. (Jan 17, 17) Jiným způsobem ji nelze obdržet. Každý věřící by měl pilně sledovat cíl úplného posvěcení. (Žid 12, 14)

„Bůh od věčnosti určil člověka pro svatý život. Boží vůlí je naše posvěcení. Jeho zákon nesnáší hřích, nýbrž vyžaduje dokonalou poslušnost. Boží hlas nás vybízí k stále

posvěcenějšímu a svatějšímu životu. Naši odpovědi by mělo být: „Ano, Pane, jsem ochoten.“ Svatost je na dosah všem, kdož o ní usilují vírou na základě Kristových zásluh a ne svých vlastních dobrých skutků. Boží moc je k dispozici každé duši, zápasící o vítězství nad hříchem a satanem.

Ospravedlnění znamená záchranu člověka ze zahynutí, aby byl posvěcen a dosáhl život věčný. Ospravedlnění znamená, že svědomí člověka zbavené mrtvých skutků je připraveno přijmout požehnání, jež vede k posvěcení.“ (EGW, 7BC, str. 908)

BOŽÍ VŮLE S VĚŘÍCÍM

1. Jak je vyjádřena Boží vůle s věřícím? 1 Tes 4, 3.

„Žalmista říká: ‚Zákon tvůj pravda jest.‘ Boží slovo a Duch svatý odkrývají lidem ty veliké zásady spravedlnosti, vtělené v jeho zákoně. A jelikož zákon Boží je ‚svatý, spravedlivý a dobrý‘, neboť je obrazem božské dokonalosti, vyplývá z toho, že bude svatý i charakter člověka, který je formovaný poslušností zákona. Kristus je dokonalým příkladem takového charakteru. Říká: ‚Já jsem zachovával přikazy svého Otce.‘ ‚Já stále činím, co se líbí jemu.‘ (Jan 15, 10; 8, 29) Kristovi následovníci mají být jemu podobní, Boží milost má formovat jejich povahy podle zásad jeho svatého zákona. To je biblické posvěcení.“ (GC, str. 469)

2. Jak životně důležité je posvěcení pro každého věřícího? Žid 12, 14.

„Svatost znamená úplnou odevzdanost Bohu. Vůli a myšlení věřícího usměrňuje vůle Kristova. Ježíšova láska naplňuje naši bytost a proudí od nás nerušeně dál, aby osvěžila a potěšila srdce jiných.“ (EGW, 6BC, str. 1076)

3. Jak vyjádřil Pavel nutnost úplného posvěcení a na jak dlouho? 1 Tes 5, 23.

Pravda musí posvětit celého člověka: jeho mysl, myšlení, srdce i sílu. Člověk přestane sloužit svým vlastním hříšným zájmům. Musí nad nimi zvítězit, jinak ony zvítězí nad ním.“ (EGW, 7BC, str. 909)

KRISTŮV ZÁMĚR S CÍRKVÍ

4. Do jaké míry miloval Kristus svou církev a proč? Ef 5, 25. 26.

„Církev je Bohem ustanovený nástroj na záchranu lidí. Je povolána k službě a má za úkol hlásat světu evangelium. Od počátku bylo v plánu Božím, aby jeho církev byla před světem odleskem božské plnosti a síly. Členové církve, jež Bůh povolal z temnoty do svého předivného světla, mají zvěstovat jeho slávu. V církvi jsou uchována bohatství Kristovy milosti a v církvi se nakonec projeví rozhodně a plně Boží láska i před ‚knížaty a mocnostmi v nebesích.‘ (Ef 3, 10)“ (AA, str. 9)

5. Co nás přivádí k posvěcení? Sk 26, 18; srovnej Jan 17, 17; Řím 10, 17.

„Pavel se často zmiňuje o posvěcení jako o procesu změny povahy, jímž musí věřící projít. K okamžitému osvobození z hříchu skrze ospravedlnění připojuje stále opěťované a trvalé posvěcení života. Jde o celoživotní dílo!“ (6BC, pozn. k Sk 26, 18)

6. Jakou církev chce mít Pán? Ef 5, 27.

„Pán by mohl své dílo konat také bez naší pomoci. On není závislý na našich penězích, na našem čase a na naší práci. Církev je mu však velmi drahá. Je klenotnicí plnou

jeho perel. Pán si přeje, aby byla bez poskvrny, bez vrásky nebo něčeho podobného. Touží po ní nevýslovnou láskou.“ (6T, str. 261)

O ČIŠTĚNÝ LID

7. Jak přivádí Bůh člověka ke spáse? 2 Tes 2, 13.

„Přeměna neposvěceného člověka v posvěceného se děje trvale. Bůh pracuje na jeho posvěcení den ze dne. Člověk jej však má podporovat vytrvalým úsilím a vytvářením dobrých návyků a ctností. Když se člověk snaží, aby si osvojil různé ctnosti, Bůh způsobí, aby se dobré vlastnosti rozhojnily. Náš Spasitel je stále připraven slyšet a vyslyšet prosbu zkroušeného srdce a svým věrným udělit milost a pokoj.“ (AA, str. 532)

8. Jakými nádobami by měli být křesťané? 2 Tim 2, 21.

„Dílo očišťování je dílo osobní. Nikdo je nemůže dělat za jiného. ‚Očistí-li se kdo od všednosti, bude nádobou pro čestné používání: bude posvěcený, užitečný hospodáři, připravený ke všem dobrým skutkům.‘ Duch svatý bude působit prostřednictvím posvěcených lidí a usměrní je k správné činnosti. Uschopní je a obdaří milostí. Lidé budou plni zájmu a opravdové touhy zvěstovat pravdy evangelia se vši rozhodností, určitostí a jasností.“ (EGW, 7BC, str. 918)

9. Jak přišli k posvěcení Korintští věřící? 1 Kor 6, 11; srovnej 1 Kor 1,2.

„Kristus dal sám sebe za nás, aby nás vykoupil ze vši nepravosti, aby nás očistil, abychom byli horliví v dobrých skutcích. Jeho církev musí být zbavena všeho falešného učení. (EGW, 6BC, str. 1083)

PROMĚNA V OBRAZ KRISTŮV

10. Jak bývají lidé proměněni v obraz Kristův? 2 Kor. 3, 18; Řím 12, 1. 2.

„Posvěcení člověka se uskutečňuje tím, že se u vše díváme na Krista, plného milosti a pravdy. Moc pravdy má změnit srdce a povahu. Člověk dostává novou přirozenost, je obnoven podle Kristovy spravedlnosti a pravé svatosti.“ (EGW, 6BC, str. 1117)

11. Jak popisuje Pavel tu novou přirozenost? Ef 4, 24; srovnej v. 25—32.

„Svatost je dar Boží skrze Krista. Ti, kdo přijímají Spasitele, stávají se dětmi Božími. Tajemství svatosti spočívá v přijetí Krista jako osobního Spasitele a následování jeho příkladu.“ (EGW, 6BC, str. 1117)

12. Kterou zvláštní prosbu vyjádřil Kristus za své učedníky? Jan 17, 15—17.

„Posvěcení člověka působením Ducha svatého je vlastně prosazení Kristovy povahy do lidské přirozenosti. Náboženství evangelia je vlastně Kristus v životě — jako živá, čínorodá zásada. Je to Kristova milost zjevená v povaze a projevená v dobrých skutcích.“ (COL, str. 384)

Milost a zákon

Základní verš: Gal 3, 24.

Jedním z nejvýznamnějších starozákonních témat je otázka zákona, i když slovo „zákon“ se tu vyskytuje v různých podobách a výrazech a neznamená vždy totéž. Žalm 119 uvádí tyto různé odstíny. Čtete tu o přikázání, nařízení, zákoně, slově, ustanoveních, soudech, rozkazech, cestách a svědectvích. Jistěže tyto výrazy neznamenaají jen Desatero.

Výraz „tóra“ je nejcharakterističtějším starozákonním slovem s významem zákon, jehož obvyklým smyslem je poučovat a vzdělávat.

„Kristus neumenšuje požadavky zákona. Jednoznačně poukazuje na to, že poslušnost zákona je podmínkou věčného života. Je to tatáž podmínka, kterou Bůh požadoval od Adama před jeho pádem. Pán dnes neočekává od člověka nic méně, než od něho očekával v ráji: dokonalou poslušnost a neúchylnou spravedlnost. Požadavky smlouvy milosti jsou tak široké, jako požadavky v rajské zahradě: soulad s Božím zákonem, který je svatý, spravedlivý a dobrý.“ (COL, str. 391)

FUNKCE ZÁKONA

1. Jaký byl cíl zjevených Božích příkazů? Řím 3, 20.

„Těm, kteří tvrdí, že kázáním evangelia jsou naplněny požadavky zákona, Wesley odpověděl: ‚To naprosto neuznáváme. Neodpovídá to už prvnímu záměru zákona, t. j. nepřesvědčuje lidi o hříchu a neprobouzí ty, kteří dosud spí na prahu ‚věčné záhuby‘. Apoštol Pavel říká, že ‚ze

zákona poznání hříchů; a dokud člověk nebude usvědčen z hříchů, nepocítí potřebu spásné krve Kristovy.

Zvěstováním evangelia chtěl Wesley jakož i jeho Mistr „zvelebit zákon a učinit jej slavným.“ (GC, str. 264)

2. Co činí Kristus s hříchů světa? Jan 1, 29; srovnej Mat 1, 21.

„Skrze víru přijímáme Boží milost; víra však není naším spasitelem. Víra není záslužná. Je to ruka, kterou se chápeme Krista a přijímáme jeho zásluhy jako jediný lék proti hříchům. Ani pokání nedovedeme činit bez pomoci Ducha Božího. Písmo říká o Kristu: ‚Toho Bůh povýšil na svou pravici jako vůdce a spasitele, aby dal Izraelovi pokání a odpuštění hříchů.‘ (Sk 5, 31) Pokání pochází od Krista právě tak jako odpuštění.“ (DA, str. 175)

3. Čím se věřícímu stává evangelium? Řím 1, 16; Tit 2, 11–14.

PŮSOBENÍ HŘÍCHŮ, ZÁKONA A MILOSTI

4. Jak se stavěl Kristus k požadavkům spravedlnosti, které jsou vyjádřeny v Božím zákoně? Ž 40, 8. 9; Iz 42, 21.

„Když Kristus chodil mezi lidmi a uzdravoval je, vysvětloval jim také charakter Božího zákona a podstatu své služby. Jeho život svědčí o tom, že je možné, aby-chom poslouchali Boží zákon.“ (DA, str. 24)

5. Co řekl Spasitel o zákoně? Jak spojil poslušnost a lásku k svým následovníkům? Mat 5, 17. 18; Jan 15, 10.

„Právě proto, že si zákona i proroků velice vážil, chtěl

prorazit zeď židovských tradičních požadavků. Odstranil falešný výklad zákona, ale dbal pečlivě na to, aby se učedníci nezřekli živých pravd, které byly Židům svěřeny...

Bůh nám dal svá svatá nařízení, protože nás miluje. Zjevuje nám zásady spravedlnosti, abychom netrpěli následky přestoupení. Zákon vyjadřuje Boží myšlení; přijme-li jej v Kristu Ježši, stává se obsahem našeho přemýšlení. Pozvedá nás nad přirozené žádosti a sklony a nad pokušení, jež vede ke hříchu. Bůh chce, abychom byli šťastni, a proto nám dal příkazy zákona, abychom v poslušnosti došli k radosti." (DA, str. 307. 308)

6. Co říká Písmo o zákonu, hříchu a přehojné milosti? Řím 5, 20. 21.

„Bůh dovolil hřích a překonal ho svou milostí, takže důsledek vykoupení nekonečně přesahuje následky vzpoury.“ (6BC, pozn. k Řím 5, 20)

SPASENÍ Z MILOSTI A POSLUŠNÝ ŽIVOT

7. Jak zdůraznil Pavel, že ospravedlnění nejsme zákonem? Gal 2, 21.

Zákon zjevuje hřích. Duch svatý přesvědčuje. Člověk vyznává svůj hřích a skrze víru přijímá Boží odpuštění. Pak je přioděn rouchem Kristovy spravedlnosti.

„Kromě Kristovy spravedlnosti nás nic nemůže přivést k požehnaní. Nesmíme se domnívat, že nás naše vlastní důstojnost nebo zásluhy mohou zachránit; naši jedinou nadějí je Kristova milost.“ (ISM, str. 351)

8. Co říká Pavel o člověku, který usiluje o záchranu vlastními skutky? Gal 5,4; Řím 4, 4; 11, 6.

9. Jak důrazně Pavel odmítá názor, že víra odstraňuje zákon? Řim 3, 31.

ŽIVOT SLUŽBY

10. Jak naznačil Pavel, že život z milosti znamená svobodu a službu? Gal 5, 13. 14; 6, 2.

11. Co říká Pavel o možnostech vítězného života? Gal 5, 16. 25.

„Lidé musí poznat, že plnost požehnání plynoucí z poslušnosti mohou získat jen Kristovou milostí. Jedině jeho milost umožňuje člověku poslouchat Boží zákon. On mu dává sílu, aby mohl zpretrhat pouta zlých návyků. Je to jediná moc, která ho může udržet na správné cestě.“ (MH, str. 115)

12. Může spásná milost, která je daná jednomu, zachránit druhého, jenž o ni nemá zájem? Mat 25, 6—8; Jan 3, 3. 6.

Toto podobenství jasně ukazuje, že Boží milost může zachránit člověka, který ji přijímá vírou a nezachraňuje jiného. I dnešní každodenní zkušenost svědčí o tom, že spásnou milost mohou lidé přijímat jen osobně.

„Olej milosti lidé nemohou půjčovat jeden druhému. Každý člověk je osobně odpovědný. Kdo jsou ti věrní šafáři milosti Kristovy?“ (TM, str. 236)

„Pouze přijetím Kristovy milosti můžeme zachovávat zákon. Víra v oběť za hřích uschopňuje padlého člověka milovat Boha celým srdcem a bližního jako sama sebe.“ (COL, str. 378)

Boží milost a křesťanská dokonalost

Základní verš: 2 Pet 1, 10. 11.

„Bůh chce, by každý z nás byl v něm dokonalý. Chce, abychom byli svobodni od hříchu.“ (ML, str. 15)

„Každý může ve svém prostředí dospět k dokonalosti křesťanského charakteru. Obětí Kristovou obdržel věřící vše, co slouží k duchovnímu životu. Bůh chce, abychom dosáhli miru dokonalosti a dává nám příklad Kristova charakteru. Spasitel ve své lidské přirozenosti ustavičným odpíráním zlému dokázal, že lidé mohou s Boží pomocí v tomto životě dosáhnout dokonalé povahy.“ (AA, str. 531)

DOKONALÝ ČLOVĚK

1. Jak souvisí víra a Boží milost s rozvojem charakteru? Řím 5, 1—6.

Ospravedlnění nám umožňuje dosáhnout pokoj s Bohem který se rozhojňuje a stává se trvalou zkušeností křesťana. Použitím slova „působí“ ve verši 3. apoštol naznačuje trvalou zkušenost, kterou dále rozvinují verše 3.—6.

„Jak velice potřebujeme Boží milost, aby usměrňovala každý náš krok a ukázala nám, jak máme zdokonalit svou křesťanskou povahu!“ (3T, str. 542)

2. Co je řečeno o těch, jimž apoštolé zvěštovali moudrost a moc Boží? 1 Kor 2, 5. 6.

„Pavel tu popisuje vyspělé křesťany. (Viz Ef 4, 13. 14) Křesťané mají růst v poznání pravdy a nepožadovat stále jen duchovní ‚mléko‘ (Žid 5, 12. 13). (6BC, pozn. k 1 Kor 2, 6.)

3. Jmenuj některé starozákonní „dokonalé“ osobnosti. Znamená to snad, že jejich život byl bezhříšně dokonalý? 1 Moj 6, 9; (Srovnej 1 Moj 9, 21); Job 1, 1. 8; (Srovnej Job 40, 2–5; 42, 2–6); 1 Moj 17, 1; (Srovnej 1 Moj 20, 2–5.)

V těchto případech se mluví o Noemovi, Jobovi a Abrahámovi jako o „dokonalých“ lidech, a přece i jejich život byl všelijak porušen. Žili v upřímném vztahu k Bohu a vyznáním svých hříchů byli ospravedlněni, posvěceni a před Bohem dokonalí.

POSTUPNĚ POSVĚCOVÁNÍ V KRISTU

4. V kom je soustředěna naše dokonalost? Kol 1, 28.

„Pavel popisuje dílo Božích zástupců. Jejich úkolem je dovést každého člověka k dokonalosti v Kristu Ježíši.“ (5T, str. 500)

5. Proč byl Pavel ochoten pokládat světské hodnoty za ztrátu? Fil 3, 8. 9.

„Skutečné zachovávání zákona může být jen výsledkem změněného smýšlení.“ (7BC, pozn. k Fil 3, 9)

6. Jak vyjádřil Pavel své úsilí o dosažení dokonalosti? Fil 3, 12–15.

„Pavel říká: ‚ne že bych to již byl uchvátil, nebo že bych již byl dokonalý, ale spěchám za ní, abych to plně uchvátil‘. Je to stálý pokrok, postup a obnova v životě jednotlivce, která směřuje k dokonalé, vyrovnané a vyvážené povaze.“ (LS, str. 303)

MILOST, KTERÁ ZDOKONALUJE

7. Jakou míru dokonalosti má dosáhnout věřící? Mat 5, 48.

„Náš Spasitel dokonale poznal lidskou přirozenost a každému říká: ‚buďte tedy dokonalí, jako jest dokonalý váš nebeský Otec‘. Jako je Bůh dokonalý ve své sféře, tak má být člověk dokonalý ve svém lidském určení.“ (MM, str. 111, 112)

„Tento příkaz (Mat 5, 48) je zaslíbením. Plán vykoupení míří k úplnému vysvobození člověka z moci satana. Kristus vždy vysvobozuje ubohou duši z hříchu. Přišel mařit skutky ďábla a postaral se o to, aby každý kající hříšník dostal Ducha svatého jako ochránce před hříchem.“ (DA, str. 311)

„Kristovou mocí a milostí je všem zaslíbena mravní a duchovní dokonalost.“ (AA, str. 478)

8. Která slova nás ujišťují, že kající hříšník se může spolehnout na Boží milost? 1 Jan 2, 1. 2.

„Ježíš pokračuje: ‚Vyznáte-li mne před lidmi, vyznám i já vás před Bohem a svatými anděly. Máte být mým svědky na zemi, skrze něž by se dostalo světu mé milosti. Já pak v nebi budu vašim zástupcem. Otec nehledí na vaši porušenou povahu, nýbrž vidí ve vás moji dokonalost.“ (DA, str. 357)

9. Proč dostává každý věřící jistý závdavek milosti jako dar od Krista? Ef 4, 7. 12. 13.

„Působením svatého Ducha naučí se i ti nejslabší u víře používat své hřivny. Stanou se posvěcenými, očištěnými a zuslechtenými služebníky. Přijali z plnosti božství a byli přetvořeni na Boží obraz.“ (AA, str. 49. 50)

OČIŠTĚNÝ CHRÁM DUCHA SVATÉHO

10. Jakou ilustraci používá Pavel, aby znázornil, že Duch Boží přebývá v srdcích věřících? 1 Kor 3, 16. 17.

„Jen Kristus může očistit chrám duše. Nevchází tam násilím. Jeho přítomnost očistí a posvětlí člověka, takže se stane svatým příbytkem Hospodinovým.“ (Ef 2, 21. 22)
— (DA, str. 161. 162).

11. Co říká prorok o spasení jako osobní záležitosti každého člověka? Ef 14, 20.

„Pokud se náš Velekněz přimlouvá za nás, měli bychom se snažit o Kristovu dokonalost. Během tohoto života musíme být zbaveni hříchu, a to skrze víru v smírčí krev Kristovu.“ (GC, str. 623)

12. Jaký bude výsledek úsilí věřícího, který se snaží o utvrzení svého vyvolení? 2 Pet 1, 10. 11.

„Člověk má pracovat pod Božím vedením a používat každou schopnost, kterou mu Bůh dal. Kristova milost mu pomáhá vítězit. Být vítězem znamená mnohem víc, než si mnozí myslí. Máme bojovat, zápasit, bdít a modlit se, abychom nebyli přemoženi zákeřným nepřítelem. Moc a milost k tomu potřebná přichází od Boha. My musíme v každé chvíli důvěřovat v toho, který zachraňuje všechny, kdož přicházejí skrze něho k Bohu.“ (1 SM, str. 380. 381)

Boží milost a biblické smlouvy

Základní verš: Žid 13, 20. 21.

„Tak, jako Písmo mluví o dvou zákonech — jednom neměnném a věčném, druhém přechodném a dočasném — tak svědčí i o dvou smlouvách. Smlouva milosti byla poprvé učiněna s člověkem v ráji. Tato smlouva dávala všem lidem odpuštění a slibovala jim Boží milost za předpokladu trvalé poslušnosti skrze víru v Krista. Zaslíbovala jim také věčný život pod podmínkou věrnosti Božimu zákonu. Patriarchové tak přijímali naději spasení.“ (PP, str. 370)

POROVNÁNÍ SMLUV

1. O jakých smlouvách mluví Starý zákon? 1 Moj 3, 15; 8, 21. 22; 15, 18; 2 Moj 19, 5. 6.

Smlouva s Adamem (1 Moj 3, 15) je skutečně Boží smlouva milosti s celým lidstvem. „Prvnímu člověku byl záměr o spasení oznámen již v rozsudku nad satanem v rajské zahradě.“ (PP, str. 65) Ačkoli Adam a Eva jako hříšní lidé museli po pádu těžce pracovat a trpět, „přece směli hledět kupředu ke konečnému vítězství“. (PP, str. 66)

„V ujištění, které dostal Noe ohledně potopy, Bůh sám spojil jedno z nejvzácnějších zaslíbení své milosti: „Jakož jsem přísáhl, že se nebudou více rozlévati vody Noe po zemi, tak jsem přísáhl, že se nerozhněvám na tě, aniž tobě přísně domlouvati budu. A byť se i hory pohybovaly a pahrbkové ustupovaly, milosrdenství mé však od tebe neodstoupí a smlouva pokoje mého se nepohne, praví sli-
tovník tvůj Hospodin.“ (PP, str. 106. 107)

Smlouva s Abrahámem (1 Moj 15, 18; 18, 18; 22, 18) má již některé nové a zvláštní rysy, jakým je zaslíbení Vykupitele pro blaho všech národů.

Sinajská smlouva, zvaná také starou smlouvou (2 Moj 19, 5, 6; srovnej Žid 8, 8. 9), se shoduje s Abrahámovou smlouvou v tom, že i tu jde o Boží rozhodný záměr zvolit si zvláštní lid pro své obecenství a společenství. Tato smlouva byla zpečetěna krví. (2 Moj 24, 8) Lid porušil tuto smlouvu (Žid 8, 8) a nahradila ji nová smlouva (Jer 31, 31—33).

2. Které smlouvy je Ježíš prostředníkem? Žid 8, 6; srovnej Žid 13, 20.

„Smlouva milosti byla utvrzena před založením světa. Existovala od věčnosti a proto se nazývá věčnou smlouvou. A tak jako nebylo času, kdy Bůh by nebyl, tak také nebylo chvíle, aby věčná Boží mysl nepřemýšlela o milostivé záchraně člověka.“ (EGW, 7BC, str. 934)

„Kristova smírcí oběť provždy zpečetila věčnou smlouvu milosti. Splnila se tím každá Boží podmínka neomezené Boží milosti lidstvu. Byly zbořeny všechny přehrady, které bránily i tomu nejhříšnějšímu Adamovu potomku v přístupu k svobodné milosti, milosrdenství, pokoji a lásce.“ (EGW, 7BC, str. 933)

3. Co si vyžádala nová smlouva a jak souvisela se starou? Žid 8, 8—12; srovnej Jer 31, 31—33.

„Podmínky staré smlouvy zněly: ‚Poslouchej a žij! Dal jsem jim ustanovení svá a soudy své v známost jsem jim uvedl.‘ ‚Člověk ten, který by je činil, živ bude v nich‘ (Ez 20, 11; 3 Moj 18,5), ale ‚zlořečený, kdož by nezůstal v řeči zákona tohoto a neplnil jich‘. (5 Moj 27, 26) ‚Nová smlouva‘ byla postavena na ‚lepších zaslíbeních‘ — je to zaslíbení odpuštění hříchů, milost Boží, obnovení srdce a souhlas se zásadami Božího zákona. ‚Ale totoť jest smlouva, kterouž učiním s domem izraelským po těchto

dnech, dí Hospodin. Dám zákon svůj do vnitřností jejich a na srdci jejich napíši jej... Milostiv zajisté budu nepravosti jejich a na hříchy jejich nevzpomenu více.' (Jer 31, 33. 34)" — (PP, str. 372)

VĚČNÁ SMLOUVA

4. Čím je zaručena lepší smlouva? Žid 7, 21. 22; srovnej Ž 110, 4; Žid 6, 17.

5. Kdy Bůh zaslíbil věčný život člověku? Tit 1, 2.

V Zachariášově proroctví (Luk 1, 67—79) se říká, že v obdivuhodných událostech Ježíšova a Janova narození Pán splnil mesiášskou část smlouvy s Abrahámem.

„Všechno dlužíme Boží svobodné milosti. Milost v Boží smlouvě byla určena pro nás. Milost v Spasiteli způsobila naše vykoupení, naše znovuzrození a naše povýšení k dědictví s Kristem. Dovolme, aby tato milost byla zjevná i jiným.“ (6T, str. 268)

6. Jak bylo symbolisováno prolití krve podle smlouvy Mat 26, 27. 28; srovnej Žid 13, 20. 21.

PŮSOBNOST SMLOUVY MILOSTI

7. K čemu nás Bůh povolal skrze Krista Ježíše? Ef 1, 3—5.

„Před ustanovením světa byla učiněna smlouva, na jejímž základě všichni poslušní mohou z milosti získat svatý charakter a přijetím této milosti být neposkvřenými dětmi Božími.“ (FE, str. 403)

8. Čím se může stát věřící skrze Krista? Jan 1, 12.

„Podmínky věčného života podle nové smlouvy jsou tytéž jako podmínky staré smlouvy — dokonalá poslušnost. V nové smlouvě Kristus naplnil zákon za přestupníky zákona, jestliže ho tito přijmou vírou za svého osobního Spasitele.“ (EGW, 7BC, str. 931)

9. Co požadovaly obě smlouvy od člověka? 2 Moj 19, 5a; Žid 5, 9; srovnej Mat 19, 17—19.

„Tentýž zákon, který byl napsán na kamenné desce, psán jest Duchem svatým na srdce člověka. Místo abychom sami obnovovali svou vlastní spravedlnost, přijímáme spravedlnost Kristovu. Jeho krev je výkupné za naše hříchy a jeho poslušnost se počítá nám. Potom Duchem svatým obnovené srdce ‚ponese ovoce Ducha‘. Milostí Kristovou budeme žít v poslušnosti zákona Božího, napsaného do našich srdcí.“ (PP, str. 372)

ZÁKON A MILOST V NOVÉ SMLOUVĚ

10. Jaký je vztah mezi vírou a zákonem? Řím 3, 31.

„Pavel tvrdí, že zákon jako zjevení svaté vůle Boží a věčných zásad mravnosti je plně obhájen a potvrzen evangeliem o ospravedlnění skrze víru v Ježíše Krista. Ježíš přišel na zem zvelebit zákon (Iz 42, 21; srovnej Mat 5, 17). Svým životem dokonalé poslušnosti dokázal, že křesťané pomocí Boží milosti mohou poslušně plnit požadavky jeho zákona.“ (6BC, str. 510)

11. Jaký byl postoj Ježíše a učedníků k přikázáním Desatera? Mat 5, 21. 22; 19, 17—19; Luk 23, 56.

„Kristus mluvil skrze Mojžíše a proroky. (1 Pet 1, 9. 10; PP, str. 366) Nyní osobně opět potvrzuje tyto slavné pravdy zjevené Božím služebníkům za starodávna

a dává jim původní lesk, zbavuje je tradičních lidských nánosů. Přišel zjevit pravou povahu svého Otce (2 Moj 34, 6. 7) a přesvědčit lidi, aby žili spravedlivě a milosrdně a pokorně chodili s Bohem. (Mich 6, 6–8)“ (5BC, pozn. k Jan 1, 17)

12. O čem svědčí Kristovo evangelium hříšným lidem?
Řím 3, 23. 24.

Pavel objasňuje, že i v Abrahámově době bylo zjeveno evangelium milosti. (Gal 3, 8) Tam, kde lidé poznali Boží zákon, poznali také spásnou milost a vírou ji mohli přijmout.

13. Které pronikavé otázky Pavel klade ohledně hříchu a milosti? Řím 6, 1. 2.

11. úkol — 13. června 1970

Milost a předurčení

Základní verš: Řím 6, 23.

Málokterá nauka v Písmu měla od 4. století po Kr. tak neblahé důsledky jako učení o předurčení. Byly to neko-
nečné disputace, které se týkaly svrchované vůle Boží, svobodné vůle člověka, spásné milosti Boží, smyslu lidského úsilí a spasení z milosti skrze víru.

Adventisté s. d. vždy věřili, že milující Bůh ve své milosti počítal se záchranou každého člověka, a že když lidé přijímají spásnou milost Boží, stávají se vyvolenými a poslušnými dětmi Božími.

„Otec soustřeďuje svou lásku na svůj vyvolený lid ži-

jší uprostřed světa. Je to lid, který Kristus vykoupil za cenu své krve, a protože jde za Kristem, je přitahován svrchovaným milosrdenstvím Božím a označen jako společenství poslušných dítek Božích. Při nich se projevuje svobodná milost Boží, láska, kterou je miloval. Každý, kdo se pokoří jako dítě, kdo přijme Boží slovo a bude je poslouchat s dětinskou prostotou, bude mezi Božími vyvolenými." (EGW, 6BC, str. 1114)

VŮLE BOŽÍ

1. Co říká Písmo o Božím předzvědění a předurčení? Řím 8, 29.

„Ačkoliv Adamův hřích téměř úplně zmařil Boží obraz v člověku, pro Kristovy zásluhy a z jeho moci může být obnoven. Nebude-li tento Boží obraz v člověku obnoven, nikdy člověk nevstoupí do Božího města jako vítěz.“ (EGW, 6BC, str. 1078)

2. Co činí Bůh pro ty, které předurčil? Řím 8, 30.

Lidé jsou povoláni zvěstováním evangelia (2 Tes 2, 14). Ospravedlnění jsou vírou v Kristovo spásné dílo na kříži (Řím 3, 28) a jeho zmrtvýchvstáním (Řím 4, 25). Oslavení jsou přijetím Kristova evangelia (Jan 17, 22). Plné oslavení se stane až tenkrát, když vykoupení vejdou do Boží slávy (Řím 3, 18).

3. Kdo je ten, který povolává? Řím 8, 28; Sk 2, 23.

V Petrově kázání je náznak, že „v tragických událostech souvisejících s Kristovou smrtí je Boží záměr, který odpovídá Božímu předzvědění.“ (6BC, str. 145)

MILOST PRO VŠECHNY

4. Který výrok Písma potvrzuje, že Bůh neurčil jedny lidi pro spasení a jiné nevyhnutně k záhubě? 1 Tim 2, 3. 4.
5. Jak Petr vyjádřil tu Boží touhu po záchraně všech lidí? 2 Pet 3, 9.

„Boží Duch vyslyší volání každého kajícího srdce, neboť pokání je Božím darem a důkazem, že Kristus přitahuje člověka k sobě. Bez Krista nedovedeme činit ani pokání a bez Krista nám nemůže být ani odpuštěno.“ (ISM, str. 381)

6. Za jakých podmínek je věčný život nabídnut všem? Jan 3, 16; srovnej Sk 4, 12.

„Víra nám dovoluje pohlédnout za přítomnost plnou překážek a nesází k onomu slavnému vyjasnění všech zmatků. Víra vidí Ježíše stát jako našeho prostředníka po pravici Boží. Víra spatřuje příbytky, které Kristus šel připravit pro ty, kteří ho milují. Víra vidí korunu připravenou pro vítěze a slyší píseň vykoupených.“ (GW, str. 259. 260)

BOŽÍ ROZHODNUTÍ A SVOBODNÁ VŮLE ČLOVĚKA

7. Kdy začaly Boží milostivé záměry sledovat naši záchranu? 2 Tim 1, 9.

„Před věčnými časy, t. j. před dávnými věky našich pozemských dějin. Ve svém předzvědění Bůh byl připraven na případnou kritickou a tragickou situaci hříchu dřív, než k ní došlo na naší zemi. (Řím 16, 25. 26) Svou vševědoucností Bůh zná minulost, přítomnost i budouc-

nost; žádná pozemská událost ho nemůže překvapit. Věděl, že hřích bude osobním útokem stvořených bytostí proti jeho autoritě, a tedy proti charakteru. Proto byl vždy připraven prokázat svou lásku a čestnost nejen bezhříšnému vesmíru, nýbrž také těm, kteří pohrdli božskou láskou." (7BC, pozn. k 2 Tim 1,9)

8. Kterými slovy naznačuje evangelium, že osobní volba člověka rozhoduje o jeho věčném určení? Řím 6, 16. 23.

Každý člověk si ve svém životě uvědomuje možnost volby mezi dvěma cestami, z nichž jedna vede do života věčného a druhá do zahynutí. Rozhodnout se může jak chce. Rozhodne-li se přes varovný hlas (Řím 6, 23) pro cestu zla se zahynutím na konci, nemůže obviňovat Boha, neboť Bůh chtěl, aby si zvolil cestu spravedlnosti a žil. Nemůžeme být zachráněni, zvolíme-li si cestu smrti a podobně nemožné je zahynout, zůstává-li člověk trvale v Kristu na cestě věčného života.

9. Jak jsou charakterizovány Boží záměry a rady? Ef 3, 10. 11; Žid 6, 17. 18.

CO BŮH OČEKÁVÁ OD VĚŘÍCÍCH?

10. Co má věřící člověk dělat vzhledem k svému povolání a vyvolení? 2 Pet 1, 10. 11.

Neexistuje, aby někdo obdržel život věčný bez splnění Božích podmínek. Víra, vedoucí k poslušnosti, směřuje k záchraně.

„Splníme-li Boží podmínky, utvrdíme tím své vyvolení k spáse. Dokonalá poslušnost jeho přikázání je důkazem, že milujeme Boha a nejsme zatvrzelí v hříchu.“ (EGW, 6BC, str. 1079)

11. Co říká apoštol Petr o Božím předzvědění a o životě věčném? 1 Pet 1, 1–3.

„Cenu vyvolení zaplatil Kristus za každého člověka. Nikdo nemusí být ztracen. Všichni byli vykoupeni. Koho Bůh vyvolá, toho Kristus vykoupí.“ (EGW, 7BC, str. 944)

12. Jaký cíl má nové stvoření? Ef 2, 10.

„Bůh chce, aby jeho lid svým životem projevil předností křesťanského života před světem. Máme žít tak, aby nás Bůh mohl použít ve své službě zachraňování jiných. Přiveďme je k očištnému zdroji krve Beránkovy.

„Jsme zajisté jeho dílo, poněvadž jsme byli stvořeni v Kristu Ježíši k dobrým skutkům“. (Ef 2, 10) Bůh chce skrze nás zjevit svou mnohonásobnou moudrost. Proto nás nabádá, aby naše světlo svítilo dobrými skutky.“ (2SM, str. 157)

12. úkol — 20. června 1970

Milost a křesťanské obecenství

Základní verš: Ef 3, 8. 9.

Hlavním cílem Božího stvoření byli lidé, nikoli věci. Bůh chtěl bydlet mezi lidmi. Když hřích narušil obecenství s Bohem, byla Boží touha po společenství s ubohými lidmi ještě výraznější. Soustředila se v plánu vykoupení, v tajemství vtělení a smíření. Tyto divy, které procházely utrpením a vítězstvím, spojily Boha a člověka.

„Vždyť se vám dostalo té milosti pro Krista: nejen v něj věřit, ale i pro něj trpět.“ (Fil 1, 29) A ze všech

darů, které nebe může lidem dát, je obecenství s Kristem v jeho utrpení tím nejzávažnějším a nejvznešenějším.“ (DA, str. 225)

TAJEMSTVÍ OBECENSTVÍ MILOSTI

1. Co umožnilo Pavlovi zvěstovat „novou zprávu tajemství skrytého od věků v Bohu“? Ef 3, 8. 9.

„Bůh za své zástupce mezi lidmi nevyvolil anděly, kteří nikdy nepadli, nýbrž lidi. Oni mají stejné sklony ke hříchu jako lidé, které se snaží zachránit. Kristus se sám stal člověkem, aby mohl vysvobodit lidstvo. Bylo potřebí božsko-lidského spasitele, který přinesl světu spasení. A nyní je lidem svěřena povinnost, aby hlásali ‚nevystižitelné bohatství Kristovo‘. (Ef 3, 8)“ (AA, str. 134)

2. Jak popisuje Pavel tajemství zjevené zvěstováním evangelia? Kol 1, 27.

„Přebývá-li v srdci Kristus, ta naděje slávy, pak Boží pravda tak ovlivní naši povahu, že její proměňující moc bude zjevná v celé osobnosti.“ (FE, str. 263)

3. K čemu byli Korintští věřící povoláni? 1 Kor 1, 9.

Verš 4. uvádí Pavlovu vděčnost za bohatství Boží milosti udělené těmto nedokonalým svatým, kteří podle 8. a 9. verše byli ujištěni, že setrváním v této milosti by mohli být bez obžaloby v „účastenství jeho Syna, Ježíše Krista, našeho Pána.“

DŮSLEDKY SVATÉHO OBECENSTVÍ

4. Jaký je důsledek účasti u večeře Páně? 1 Kor 10, 16–21.

Upřímná účast u večeře Páně zahrnuje v sobě:

- a) víru ve spasení a svaté obecenství, víru v zástupnou smrt Kristovu (v. 16);
- b) uznání jednoty v Kristu, která vyplývá z jeho oběti za nás (v. 17);
- c) zřeknutí se sloužení zlému (v. 20);
- d) odevzdání se jednomu Pánu (v. 21).

5. Co z Boží milosti udělal Ježíš pro nás? Co měl s námi společného? Žid 2, 9b. 14a.

„Kristus byl rozhodnut vzít na sebe vinu a hanbu hříchu. Hřích byl Bohu tak odporný, že muselo dojít k odloučení Otce a Syna. Kristus sestoupil do hlubin bídy, aby zachránil hynoucí lidstvo.“ (PP, str. 63)

„Měl božskou přirozenost, vzal však na sebe naše lidství a tajemně obojí spojil. Aby mohl poznat každou lidskou zkušenost, stal se Kristus člověkem.“ (7BC, pozn k Žid 2, 14)

6. S kým má věřící obecenství? Co je řečeno o člověku, který se sice hlásí k tomuto obecenství, ale svým životem je popírá? 1 Jan 1, 3. 6.
7. Co se říká v Novém zákoně o obecenství Ducha svatého s věřícími? 2 Kor 13, 13; srovnej Fil 2, 1.

OBECENSTVÍ LÁSKY V APOŠTOLSKÉ CÍRKVI

8. Čemu věnovali první křesťané soustředěnou pozornost? Sk 2, 42.

Obecenství věřících se u večeře Páně stalo vroucnější a posvátnější. Nešlo o nějakou eucharistickou „skutečnou přítomnost“ nebo knězem obnovenou oběť, ale o shromáždění, které věří v smířčí oběť Kristovu. Kristova oběť se stala skutečností v každém kajícím a opravdovém věřícím. Začíná Golgotou, trvá po všechny věky až do dne, „dokud nepřijde“.

9. Jak velká byla milost Boží mezi Macedonskými? 2 Kor 8, 1—6.

Tyto chudé věřící vyznačovala radostná a štedrá obětavost. Prosili, aby směli mít podíl v pomoci druhým. Je to příklad duchovního obecenství a praktické služby. V křesťanské církvi patří tyto věci k sobě.

„Ochota Macedonských věřících dávat jiným byla důsledkem úplného posvěcení...“

Nesobecká obětavost přinesla prvotní církvi velikou radost, neboť její členové věděli, že svým úsilím pomáhají šířit evangelium v dalších částech světa. Jejich štedrost svědčila o tom, že milost Boží nepřijali nadarmo. Co jiného mohlo vést k takové obětavosti, ne-li Duch Boží? Věřícím i nevěřícím to byl zázrak milosti.“ (AA, str. 343. 344)

10. Jak přijali vedoucí bratři v Jeruzalémě Pavla a Barnabáše do křesťanského obecenství? Gal 2, 9.

Byla to nejtěžší doba prvokřesťanské církve, neboť vedle nenávisť ze strany světa působily i uvnitř církve různé síly. Nebylo času na předsudky, třenice a osobní nesrovnalosti. Pavlova láska a jednota křesťanského obecenství a „pravice společenství“ byly vnějším projevem vnitřních vztahů.

„Před námi jsou těžké časy. Budeme-li však pospolu v pravém křesťanském obecenství, bez snahy o prvenství, Bůh nám mocně pomůže.“ (8T, str. 38)

PRAKTICKÉ DŮSLEDKY OBECENSTVÍ S BOHEM

11. Které důvody uvádí Jan pro zvěstování evangelia?
1 Jan 1, 3–5.

„Obecenství s Bohem se musí projevit svými praktickými důsledky. Život věřícího je myšlení i činnost, modlitba a práce. Přítomnost Boží v praxi znamená stále vědomí jeho blízkosti skrze svatého Ducha. Každá myšlenka, každé slovo, každý čin svědčí o jeho laskavé přítomnosti a vševidoucím oku. Začali jsme jej milovat. Víme, že On prve miloval nás, a my jsme mu vděční za jeho péči (Ž 139, 1–12; Jer 31, 3). Tak přirozeně jako dítě důvěřivě vkládá svou ruku do ruky otcovy ve chvíli nebezpečí a drží ji tam, dokud nebezpečí nepomine, tak i dítě Boží chodí se svým nebeským Otcem. To je to pravé obecenství s Bohem.“ (7BC, pozn. k 1 Jan 1, 6)

12. Jak žije věřící člověk, který má vzájemné obecenství?
Cemu se má vyhýbat? 1 Jan 1,7; 2 Kor 6, 14–16.

„Nejde tu jen o sňatky křesťanů s nevěřícími, nýbrž o všechny svazky, v nichž se účastníci dostávají do úzkého společenství se světem a kde se musí světu přizpůsobit ve zlém.“ (Ev. str. 617)

„Písmo nám tu (2 Kor 6, 14) zakazuje jakékoli spojení, při němž křesťanský charakter, zásady a zájmy ztrácejí něco ze své zvláštnosti a čistoty. Křesťan si nemůže dovolit takové společenství se světem, kde může jít o kompromis se zlém.“ (6BC, pozn. k 2 Kor 6, 14)

13. Jak prosil Ježíš o vzájemnou jednotu věřících a o jednotu s ním? Jaký význam má jednotu věřících pro svět? Jan 17, 21; srovnej 1 Kor 1, 10.

„Když se měl Ježíš rozloučit s učedníky, vroucně za ně prosil, aby všichni jedno byli...“

Bůh chce, aby jeho lid byl spojen nejpevnějšími pouty křesťanského společenství. Vzájemná důvěra je podstatně důležitá pro pokrok církve; sjednocené úsilí je důležité zvláště v kritických chvílích. Jediný nerozvážený krok, jediný neuvážený čin mohou zatáhnout církev do těžkostí a zkoušek, z nichž se nemusí zotavit za celá léta. Jediný neposvěcený člen ve sboru může svou nedůvěrou posloužit tomu úhlavnímu nepříteli, což může poškodit blaho celého sboru a způsobit ztrátu mnohých duší.“ (3 T, str. 446)

13. úkol — 27. června 1970

Milost a moc v církvi ostatků

Základní verš: Zj 5, 9.

„Když Petr inspirován Duchem svatým hleděl do budoucích staletí až na konec času, popsal poměry, které nastanou krátce před příchodem Kristovým: Především věřte, že na konci dnů přijdou se svým posměchem posměvači, žijící podle vlastních chtíčů, a budou říkat: ‚Kde jest jeho slíbený příchod? Od té doby, co naši otcové zesnuli, všechno zůstává tak, jak bylo od počátku stvoření.‘ (2 Pet 3, 3. 4) Když však ‚budou lidé říkat: Je pokoj a je bezpečnost, znenadání na ně přikvapí záhuba jako bolest na rodičku.‘ (1 Tes 5, 3) Všichni se však nedají nepřítelem zaplést do osidel. Když se bude přibližovat konec všech věcí, věrné dítky Boží poznají znamení doby. Zatímco veliký počet vyznavačů křesťanství svými skutky bude zapírat svou víru, zbytek setrvá až do konce.“ (AA, str. 535. 536)

STAV SVĚTA PŘED KONCEM

1. O kterých charakteristických vlastnostech nevěřících se zmiňuje Petr? 2 Pet 3, 3; srovnej Juda 18.

„Bezmezná je slepota lidu tohoto pokolení. Tisíce zavrhnou Boží slovo jako bezcennou knihu a dychtivě přijímají satanské svody. Pochybovači a posměvači obviňují z fanatismu ty, kteří bojují o víru proroků a apoštolů a výsměchem stihají výroky Písma o Kristu, plánu vykoupení a odplatě těch, kdož zavrhnou pravdu.“ (GC, str. 561)

2. Který výraz užívá Pavel, když píše o posledních dnech? Jaká bude situace na světě? 2 Tim 3, 1–5.

„Duch Boží pomalu, ale jistě opouští zemi. Rány a soudy dopadají na ty, kdo pohrdli milostí Boží.“ (Ev, str. 31. 32)

„Nástroje zla upevňují a sjednocují své úsilí. Připravují se na poslední velikou krizi.“ (9T, str. 11)

STAV CÍRKVE V POSLEDNÍCH DNECH

3. Co slíbil Pán svým věrným v posledních dnech? Sk 2, 16. 17; srovnej Joel 2, 28.

„Toto proroctví (Joel 2, 28) se plně uskuteční v projevu Boží milosti, který bude provázet závěrečné dílo evangelia.“ (GC, str. XI)

4. Jaký odpor satanské moci předpověděl Jan? Zj 12, 12.

„Když byli Kristovi učedníci pověřeni jít s evangeliem do celého světa a zaznamenat je pro všechny budoucí věky, byli k tomu připraveni zvláštním osvícením Ducha. Čím víc se církev blíží k svému konečnému vysvobození, tím víc působí i satan. Přichází ,v prudkém hněvu, neboť

ví, že mu zbývá jen krátký čas'. (Zj 12, 12) Bude působit „lživou mocí, znameními a divy“. (2 Tes 2, 9) Tato duchovní bytost, kdysi nejvyšší mezi Božími anděly, již šest tisíc let svádí lidstvo k záhubě. Všechn satanův podvod a všechna jeho krutost bude namířena v poslední době proti Božsmu lidu.“ (GC, str. XI. XII)

5. Co máme „pilně hledat, očekáváme-li Kristův druhý příchod? 2 Pet 3, 14.
6. Jak zní to slavné zaslíbení, že Bůh zachová a vysvobodí ostatky svého lidu? Dan 12, 1.

CÍRKEV A OŽIVENÍ

7. Co řekl Ježíš o ochotě Otce dát Ducha sv. každému věřícímu? Luk 11, 13.

„Mnozí se domnívají, že příchod svatého Ducha do církve je budoucí událostí; je však předností církve přijmout ho dnes. Hledejme ho, prosme o něj, věřme v něj. Musíme ho mít, a nebe nám ho chce ochotně dát.“ (Ev, str. 701)

8. Jak líčí s. E. G. Whiteová situaci a moc bojující církve v posledním sporu?

O d p o v ě ě :

- a) „Církev má být sycena manou z nebe a udržována jedinež Boží milostí. Vedena plnou výzbrojí světla a spravedlnosti, nastupuje ke konečnému zápasu.“ (TM, str. 17)
- b) „Krásná jako měsíc, čistá jako slunce, hrozná jako vojsko s praporcí — má vyjít do celého světa a zvítězit.“ (PK, str. 725)
- c) „Církev Kristova je Božím nástrojem k zvěstování pravdy, je vyzbrojena mocí k splnění zvláštního

díla. Bude-li věrná Bohu a poslušná jeho přikázání, bude mít Boží moc. Zůstane-li věrná svému poslání, nebude síly, která by ji mohla zastavit. Nepřátelské mocnosti ji nepřemohou. Obleče-li si církev roucho Kristovy spravedlnosti a přeruší všechna pouta se světem, dosáhne vítězství.“ (PK, str. 259. 260)

d) „Boží dar Ducha sv., bohatý, dokonalý, přehojný, má být církvi ochranou a ohnivou zdí, kterou mocnosti pekla nepřemohou.“ (TM, str. 18)

9. Oč mají usilovat věřící? Ef 4, 3.

„Církev má pilně a sjednoceně pracovat a šířit požehnaný vliv Kristova kříže.“ (GW, str. 464)

„Bude-li církev takto pracovat, bude v ní jednota srdcí i činů. Tato obdivuhodná jednota bude Božím lidu ku požehnání.“ (6T, str. 50)

BOŽÍ PRAVDA, CÍRKEV, A SVĚT

10. Kterým proroctvím dokazovali apoštolé, že svět má být osvícen? Sk 13, 47; srovnej Iz 42, 6.

„Trvalá Boží láska uschopňuje člověka šířit světlo. V daru Ducha svatého jsou obsaženy všechny pomocné zdroje nebeské. Není Boží chybou, že se některým lidem na zemi nedostává jeho milosti. Kdyby všichni byli ochotni přijmout Ducha Božího, všichni by jím byli naplněni.

Předností každého člověka je být nádobou, v které by Bůh předával světu z pokladů své milosti.“ (COL, str. 419)

11. Které poselství varuje svět před poslední kritickou chvílí? Zj 14, 6–12.

„Služebníci Boží byli naplněni mocí shůry, pozvedli své

hlavy a nadšení svatým zápalem šli a zvěštovali nebeské poselství." (EW, str. 279)

12. Které další poselství má probudit církev i svět? Zj. 18, 1—4.

13. Kterými slovy oslavují Boha vykoupení, kteří byli zachráněni Božím zásahem? Zj 15, 3.

„Bůh má na zemi církev, která pozvedá pošlapaný Boží zákon. Představuje světu Beránka Božího, který snímá hříchy světa. Církev je shromaždištěm bohatství milosti Kristovy a skrze církev bude konečně zjeven plný rozsah lásky Boží ke světu.“ (TM, str. 50)
